

# Mbete kí dɔsay kí Ja ndàngi

## Ta-je kí dɔ mbete-ti kí dɔsay kí Ja ndàngi

Njèkɔwkulə Ja ndàngi mbete kin kdo ra-né kì njékadmee-je mèg kuwə-ti kí d'uwə-nä lubi-lubi kì Lubə rəm, d'uwə-nä lubi-lubi kì ngankɔ-dé-je, kì kɔnan-dé-je mèg kadmee-ti rəm. Mbete kinlé, kúji ndàngi-é tò gay kì ndəgi mbete-je, ngà ta kí njèndàngi-é panè: «Səi» kin rəm, ta kí ɛ panè: «Ngan-m-je kí ndə» kinlé tɔjì kí njèndàngi mbete kinlé ndàngi adi dow-je madi ya tagay. Mbete kinlé, ri njèndàngi-é goto mèg-é-ti, ngà ɛ tɔjì rɔ-é lo kɔr-é-ti kí 1:1 kí dow kí oo Jeju kaglo-ti kí Jeju isi-né dɔnangi-ti nè. Mbete kinlé kúji ndàngi-é rəm, mbete Poyta-je kí káre rəm, ya tɔjì kí njèndàngi-é to Ja kí to kí káre dan njéndó né-je-ti lə Jeju kí dɔgi gidi-é joo kí njèndàngi mbete Poyta kí Maji kí ri Ja tò dɔ-ti. Dow-je kí Ja ndàngi mbete adi-dé bá ba-dé «ngan-je kí ndə» kinlé, to njékadmee-je kí ɛ ndigi-dé nə. Də 'to njékəwnnə-je kí gay-gay kí d'isi kɔbe-ti lə dow-je kí Rɔm, dɔnangi Aji-ti kí ngon-é kí bone bə 'ba-é Turki. Ja to njékɔr nɔ-dé kaglo-ti kí này nə al kadı oy-né. Ja panè: Lubə to londogì (Ndō 1:5) rəm, to njèndigi dow-je rəm (4:8,16). Londogì tɔjì ta kí tɔgrɔ-ti. Mèg køy mbete-ti kí dɔsay kí Ja ndàngi

lé, ę ɔsi kagi dō maji-ti kí maji kadi dow gə ndógi lə ta kí togrɔ-ti, ə kadi panjiyə-é ɔw natı siə kdɔ kadi dowbé ą mèg kuwə-ną lubi-lubi-ti kí Lubə rəm, kí njékadmęg-je kí rangi rəm. Beba à ra kadi dę kí 'to njékadmęg-je d'usi-né mèg majal-ti kdɔ néndó-je kí ngɔm lə njékɔsi ta Kristi kin al ('Ndó 2:18-23). Mèg køy mbete-ti kí njèkungi-ti joo kí Ja ndàngi lé, ę ɔsi kagi dō ndigi dow-je-ti kí ę bá to gin kuwə-ną lubi-lubi kinlé.

*Kulə gin ta  
Ja 1:1-14*

<sup>1</sup> † Né kí tò lo kulə gin-é-ti nü, né kí j'oo ta-é kí mbi-ji, né kí j'oo kí kəm-ji, né kí j'tən joo maji-é bá j'ɔdi rɔ kí ji-ji rəm lé, to né kí sɔbi dɔ ta kí njékadi dow-je d'isi kəm;

<sup>2</sup> † ə kiskəm lé, tojì rɔ-é ndaa-ti rəsi adi j'oo kí kəm-ji, j'pa ta-é j'adi dow-je; kiskəm kí sarta-gangi kí isi natı kí Bɔbi-ji bá tojì rɔ-é ndaa-ti rəsi ta kəm-ji-ti lé bá, j'ilə mbe-é j'adi-si.

<sup>3</sup> Né kí j'oo ta-é kí mbi-ji ə kəm-ji oo rəm lé, bá j'ilə mbe-é j'adi-si, kdɔ kadi səi kàrè adi j'uweiné-ną lubi-lubi tɔ. Ə kuwə-ną lubi-lubi lə-ji lé, to kuwə-ną lubi-lubi kí Bɔbi-ji rəm, bá to kuwə-ną lubi-lubi kí Ngon-é Jeju Kristi rəm tɔ.

<sup>4</sup> Ta kinlé, j'ndangi j'adi-si kdɔ kadi rɔnəl lə-ji ɔr-né njutı.

*Njiyə lo kí ndógi-ti*

<sup>5</sup> Ta kí j'oo ta Jeju Kristi-ti bá j'ow kí kidə-si tin: Lubə to londógi, lo kí ndul goto rɔ-é-ti.

---

† 1:1 1:1 Ja 1:1    † 1:2 1:2 Ja 1:14

**6** Kinə j'painè j'uウェi-nã lubi-lubi siə ya bá j'njiyəi lo kí ndul-ti bəy rəmə, j'ədi ta kí kədi bi j'rai né kí ɔw nati kí ta kí təgrə-ti al.

**7** Ngà kinə j'njiyəi lo kí ndógi-ti titi kí Lubə ya kí dɔ-é isi-né lo kí ndógi-ti kin bər rəmə, j'toi dow-je kí j'uウェi-nã lubi-lubi rəm, bá məsi Ngon-é Jeju bɔr majal-je lə-ji kɔgi lay rəm tɔ.

**8** Kinə j'painè j'rai majal al rəmə, jəi ya j'ədi rɔ-ji ə ta kí təgrə-ti goto ta-ji-ti.

**9** Ó kinə j'ɔri man dɔ majal-je-ti lə-ji rəsi tɔ rəmə, ə to njékə dɔ ndi-é-ti rəm, njèra né kí njururu rəm, adi à kinə go majal-je lə-ji lé kɔgi rəm, bá né-je kí njururu al kí j'rai kàrè à bɔr kɔgi lay rəm tɔ.

**10** Ngà kinə j'painè j'rai majal al rəmə, j'bai-é njèkədta rəm, bá ta liə kàrè goto mɛ̃-ji-ti rəm tɔ.

## 2

**1** Ngan-m-je, m'ndàngi ta kin m'adi-si kdɔ kadi 'rai majal al. Ngà kinə dow madi ra majal rəmə, njèpata gangi-né dɔ-ji rɔ Bɔbi-ji-ti isi nɔɔ, to Jeju Kristi kí to dow kí njururu.

**2** Jeju Kristi lé, ə ya kí dɔ-é ilə rɔ-é kadkare-ti oy kdɔ majal-je lə-ji; ə oy kdɔ majal-je lə-ji jəi ya par al, ngà kdɔ majal-je lə dow-je lay kí dɔnangi-ti nè tɔ.

*Təl rɔ go ta-ti lə Lubə kí ndigna  
Mat 7:21-23; Ja 13:34,35; 14:21-24*

**3** Né kí j'gəi-né kí j'gəi Lubə lé, to təl kí j'təli rɔ-ji go ndukun-je-ti liə.

**4** Dow kí panè n'gə-é ya bá tél rɔ-é go ndukun-je-ti liè al lé, to njèkədta ə ta kí tɔgrɔ-ti goto t-é-ti.

**5** Ngà dow kí tél rɔ-é go ta-ti lè Lubə lé, dowbé ndigi-é adi ɔr njuti. Né kí j'gəi-né kí j'toi dow-je kí j'nami kàdì-é-ti ón:

**6** Dow kí pa rəsi panè n'nam kàdì-é-ti lé, dowbé à kadi panjiyə-é tanq kì panjiyə 'Babe ya bè to.

**7** †Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, to ndukun kí sigi bá m'ndàngi m'adi-si al, ngà to ndukun kí low kí ingəi lo kulə gin-é-ti\* kin ya; ndukun kí low kinlé, to ta kí ooi kete kin ya.

**8** Rəm bá to ndukun kí sigi kí m'ndàngi m'adi-si ya rəm; ta kinlé, to ta kí tɔgrɔ-ti, kdə tɔjì rɔ-é rɔ Kristi-ti rəm, tɔjì rɔ-é rɔ-si-ti rəm; kdətalə londul goto ə londogì kí tɔgrɔ-ti bá isi ndogì ngá.

**9** Dow kí ɔsi ngonkɔ-é kì ta ya rəmə ba rɔ-é njekisi lo kí ndogì-ti lé, to dow kí isi lo kí ndul-ti ya bəy.

**10** Dow kí ndigi ngonkɔ-é lé, to dow kí isi lo kí ndogì-ti ə né kí à ra-é kadi usi ya goto.

**11** Ngà dow kí ɔsi ngonkɔ-é kì ta lé, to dow kí isi lo kí ndul-ti; dowbé njiyə lo kí ndul-ti ə gə lo kí isi ɔw-ti al, kdətalə londul kəm-é-ti ndi-ndi.

**12** M'ndàngi ta-je kin m'adi-si səi ngan-m-je, kdətalə majal-je lə-si tokì kinə go-é kɔgi kì takul Jeju Kristi.

**13** M'ndàngi ta-je kin m'adi-si səi bɔbi ngan-je, kdətalə njekisi lo kulə gin-é-ti lé, səi 'gəi-é.

---

† **2:7** **2:7** Ja 13:34    \* **2:7** **2:7** Ta kinlé səbi dɔ kulə gin kadməe lə-dé.

M'ndàngi ta-je kin m'adi-si səi ngan-je kí rɔ-si tò  
kəm,

kdɔtalə səi 'təti rɔ Njèmègəndul.

M'ndàngi ta-je kin m'adi-si səi ngan-je,  
kdɔtalə səi 'gəi Bɔbi-si.

<sup>14</sup> M'ndàngi ta-je kin m'adi-si səi bɔbi ngan-je,  
kdɔtalə səi 'gəi njèkisi lo kulə gin-é-ti nü.

M'ndàngi ta-je kin m'adi-si səi ngan-je kí rɔ-si tò  
kəm,

kdɔtalə səi lé tɔgi-si tò rəm, ta lə Lubə uwə lo  
kisi məe-si-ti rəm,

bá səi 'təti rɔ Njèmègəndul rəm tɔ.

<sup>15</sup> Adi bo duniña ra-si al rəm, bá adi bo né-je  
kí duniña-ti ra-si al rəm tɔ. Kinə bo ra duniña ra  
dow rəmə, dowbé ndigi Bɔbi-ji Lubə al.

<sup>16</sup> Kdɔtalə né-je lay kí duniña-ti kí to, kəmnda  
né kí ra dow-je, kí né-je kí nəl kəm dow-je, kí  
kində kàdì kdɔ nékingə-je kinlé, to né-je kí i rɔ  
Bɔbi-ji Lubə-ti al, ngà i duniña-ti nè.

<sup>17</sup> Ð duniña à goto rəm, bá kəmnda né-je kí titi  
kàrè à goto rəm tɔ; ngà dow kí njèra né kí mée  
Lubə ndigi lé isi kəm ya sartagangi.

### *Ta kí sɔbi dɔ njèkɔsi ta Kristi*

*Ja 16:13-15*

<sup>18</sup> Ngan-je, to kaglo kí dɔbəy ndɔ-je-ti ngá; titi  
kí ooi-né 'panè njèkɔsi ta Kristi à ree lé, ooi, bone  
bè kin njékɔsi ta Kristi 'nɔ ngá, ə gangi-é kin ya  
j'gəi-né kí to kaglo kí dɔbəy ndɔ-ti lé ngá.

<sup>19</sup> Njékɔsi ta Kristi lé, 'tə̄ dan-ji-ti nè ya d'ɔw,  
ngà to bá 'to 'lə-ji al; kdɔtalə kinə 'to 'lə-ji rəmə  
lé d'a kisi sə-ji; ngà kinə kí d'inə-ji d'ɔw kinlé ya

tɔjì ndaa-ti rəsi kí dow-je lay kin ya 'to 'lə-ji dɔrɔ al.

<sup>20</sup> Səi rəmə, njekaa njay adi-si Ndil-é<sup>†</sup> adi səi lay ya 'gəi ta kí tɔgrɔ-ti.

<sup>21</sup> Gə bá səi 'gəi ta kí tɔgrɔ-ti al bá m'ndangi-né ta-je kin m'adi-si kdɔ al; ngà m'ndangi m'adi-si kdɔtalə səi 'gəi ta kí tɔgrɔ-ti rəm, bá 'gəi kí takədi káre ya kàrè à kí rɔ ta kí tɔgrɔ-ti-ti al rəm tɔ.

<sup>22</sup> Ná bá to njekədta ta wa? Dow kí njenají panè Jeju to Kristi<sup>‡</sup> al lé, bá to njekədta ya al wa? Dowbé kinlé to njekəsi ta Kristi, kdɔ ə naji panè n'gə Bɔbi-ji al rəm, n'gə Ngon-é al rəm.

<sup>23</sup> Dow kí rá-rá kí naji panè n'gə Ngon lə Lubə al rəmə, dowbé gə Bɔbi-é al ya tɔ; dow kí pa ta rəsi panè: Jeju to Ngon lə Lubə rəmə, dowbé gə Bɔbi-é tɔ.

<sup>24</sup> Səi rəmə, ta kí ooi lo kulə gin-é-ti nū lé, adi ta-é ra be məe-si-ti. Kinə ta kí ooi lo kulə gin-é-ti nū<sup>§</sup> kin ra be məe-si-ti rəmə, səi kàrè a nami kàdì Ngon lə Lubə-ti rəm, a nami kàdì Bɔbi-é-ti rəm.

<sup>25</sup> Ó kunmindi kí Lubə un adi-ji lé, to kunmindi kí səbi dō kiskəm kí sartagangi.

<sup>26</sup> Ta lə dow-je kí 'ndigi kədi-si kur-si wale lé bá m'ndangi m'adi-si tin.

<sup>27</sup> Səi rəmə, Ndil\* Lubə kí Kristi adi-si lé, tò məe-si-ti adi ɔwi ndoo kadì dow ndó-si né al<sup>†</sup>;

<sup>†</sup> **2:20 2:20** *Ubikin* tɔjì Ndil kí aa njay kí Jeju adi dow-je kí d'adi-é məe-dé. <sup>‡</sup> **2:22 2:22** *Kristi* lé kɔr məe-é to dow kí Lubə mbəti-é.

<sup>§</sup> **2:24 2:24** Ta kinlé səbi dō kulə gin kadməe lə-dé. \* **2:27 2:27** *Ndil* kinlé, to ta kí káre-rè kì ta lə ubi kí ta-é tò lo ndó-é-ti kí məe 1Ja 2:20    <sup>†</sup> **2:27 2:27** Ta kinlé to ta lə mbati néndó-je lay al, ngà to ta kí səbi dō njéndó dow-je né-je kí ngɔm.

ngà titi kí Ndil kí ę adi-si ndó-si-né né-je lay, ə ę to njèta kí tɔgrɔ-ti bì to njèkədta al lé, ąi méez ta-ti liə titi kí ę ndó-si-né‡.

*Ta kí sɔbi dɔ ngan lə Lubə  
Rɔm 8:14-19*

**28** Ngan-m-je kí ndę, beba, 'nami kàdì Kristi-ti kdɔ kadi ndɔ kí à t̄ę̄ tɔjì-né rɔ-é ndaa-ti rəsi lé, méez-ji nda kąy rəm, bá kadi ndɔ ree-é-ti kàrè rɔ-ji sol-ji takəm-é-ti al rəm tɔ.

**29** Kinə 'gəi kí Kristi to dow kí njururu rəmə, kadi 'gəi kí dow kí rá-rá kí to njèra né kí njururu lé, to dow kí Kristi ojì-é.

### 3

**1** †Ooi ndigi kí Bɔbi-ji Lubə ndigi-ji mbing ya adi 'ba-ji ngan lə Lubə kin! Ə j'toi ngan lə Lubə lé ya rəm tɔ. Dow-je kí dɔnangi-ti nè lé, 'gə-ji al, kdɔ gə kí dę 'gə Lubə al tɔ.

**2** Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, bone bę kinlé j'toi ngan lə Lubə ə né kí j'a toi lé, tɔjì rɔ-é ndaa-ti rəsi takəm dow-je-ti al bəy; ngà j'gəi kí ndɔ-é kí Kristi à tɔjì rɔ-é ndaa-ti rəsi takəm dow-je-ti lé, j'a titi-ną siə bę, kdɔ j'a kooi dajı rɔ-é kì kəm-ji.

**3** Dow kí rá-rá kí ow kì nékində méez dɔ-ti kí bę kin rəmə, dowbé adi panjiyə-é aa njay titi kí 'Babe aa-né njay kin bę tɔ.

**4** Dow kí rá-rá kí ra majal lé, al dɔ ndukun tɔ; kdɔtalə majal kí ra lé to kal dɔ ndukun.

**5** †Səi 'gəi kí 'Babe ree kdɔ bɔr majal-je lə dow-je kɔgi ə ę ra majal nja káre al.

---

‡ 2:27 2:27 Ja 16:13-15    † 3:1 3:1 Ja 1:12    † 3:5 3:5 Ja 1:29

**6** Dow kí rá-rá kí nam kàdì-é-ti lé, à kisi ká ra majal-ti al; ø dow kí rá-rá kí isi ká ra majal-ti rëmø, to dow kí oo-é al rëm, bá gø-é al rëm.

**7** Ngan-je, adi dow ødi-si al. Dow kí njèra né kí njururu lé, to dow kí njururu titi kí 'Babe to-né dow kí njururu kin bë.

**8** Dow kí isi ká ra majal-ti lé, to dow lè Sú, kdøtalø Sú ra majal lo kulø gin-é-ti nü. Ngon lè Lubø ree kdø tuji kullø-je lè Sú kogì.

**9** Dow kí rá-rá kí Lubø oji-é lé, à kisi ká ra majal-ti al ngá, kdøtalø ko né lè Lubø tò meø-é-ti adi ø à kisi ká ra majal-ti al, kdøtalø Lubø oji-é ngá.

**10** Né kí tɔji kí ngan lè Lubø 'to gay kì ngan lè Sú én: Dow kí rá-rá kí isi ká ra né-ti kí njururu al lé, to dow lè Lubø al rëm, bá dow kí ndigi ngonkø-é al kàrè to dow lè Lubø al rëm tò.

### *Ta kí dɔ ndigi-na-ti*

**11** †Ta kí ooi lo kulø gin-é-ti nü\* lé én: J'ndigi-na.

**12** Adi j'ndaji kullø ra Kayin kí to dow lè Njèmeøndul kin al; ndøki Kayin lé tol ngonkø-é. Ø kdø ri bá tol-é-né wa? Tol-é kdøtalø kullø ra-é majal ø 'lè ngonkø-é lé bá tò njururu†.

**13** Ngankø-m-je kí njékadmeø, kinø dow-je kí dònangi-ti nè d'osi-si kì ta rëmø, adi ra-si bøl al.

**14** †Jøi lé, ndigi kí j'ndigi ngankø-ji-je kí njékadmeø-je kinlé bá tɔji adi j'gøi kí j'indøi dan

---

† 3:11 3:11 Ja 13:34 \* 3:11 3:11 Ta kinlé sɔbi dɔ kulø gin kadmeø lø-dé. † 3:12 3:12 Kgn 4:1-8 † 3:14 3:14 Ja 5:24

koy j'gangi j'tēgi kiskəm-ti. Dow kí ndigi dow-je al lé, to dow kí oy.

<sup>15</sup> Dow kí rá-rá kí osi ta ngonkɔ́-é lé, to njètɔ́l dow-je ə sə̄i 'gə̄i kí dow kí njètɔ́l dow-je lé, kiskəm kí sartagangi goto rɔ́-é-ti.

<sup>16</sup> Ndigi dow-je lé, né kí j'gə̄i-né én: Kristi adi rɔ́-é koy kdɔ́ ta lə̄-ji. Jə̄i kàrè tò kadì j'adi rɔ́-ji koy kdɔ́ ngankɔ́-ji-je tɔ́.

<sup>17</sup> Kinə dow ɔw kí nékingə kí dənangití nè, ə oo ngonkɔ́-é kí ndoo né ra-é ya rəmə oo kəmtondoo liə al lé, dowbé à panè Lubə ində ndigi dow-je mə̄-n'è-ti tɔ́ ban wa?

<sup>18</sup> Ngan-m-je, adi j'ndigi-nə̄ kí ta kí ta-ji-ti əse kí ndaá ta-ji par al, ngà j'rai kí nə̄ kí né kí ji-ji-ti kí kəm rəbi ta kí tɔgrɔ́-ti.

### *Ta kí dɔ̄ mə̄ kí nda kay nɔ̄ Lubə-ti*

<sup>19</sup> Beba j'a gə̄i-né kí j'toi dow-je kí njékun go ta kí tɔgrɔ́-ti rəm, bá mə̄-ji à kusi-né nangi pɔ̄ nɔ̄-é-ti rəm tɔ́.

<sup>20</sup> Ð lé mə̄-ji uwə-ji kí ta kí kəm rəbi kí banban ya kàrè, Lubə to 'boy itə mə̄-ji rəm, ə gə né-je lay rəm.

<sup>21</sup> Sə̄i kí m'ində-si dan kəm-m-ti lé, kinə mə̄-ji uwə-ji kí ta al rəmə, mə̄-ji nda kay nɔ̄ Lubə-ti.

<sup>22</sup> Ri-ri ya bá j'dəji-é kàrè, à kadi-ji, kdɔ́ j'təli rɔ́-ji go ndukun-je-ti liə rəm, j'rai né kí nəl-é rəm.

<sup>23</sup> †Ooi, ndukun liə én: Kadì j'adi mə̄-ji Ngon-é Jeju Kristi rəm, kadì j'ndigi-nə̄ titi kí un-né ndu adi-ji lé rəm tɔ́.

---

† 3:23 3:23 Ja 13:34; 15:12,17

**24** Dow kí təl rɔ-é go ndukun-je-ti lə Lubə lé, to dow kí nam kàdì Lubə-ti rəm, Lubə isi mèg-é-ti rəm. Ó kí takul Ndil kí aa njay kí Lubə adi-é isi mèg-ji-ti bá j'gəi-né kí Lubə isi mèg-ji-ti tó.

## 4

### *Ta kí sobi dɔ njéndó dow-je né-je kí ngɔm*

**1** Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, dow-je lay kí 'pa ta 'ba-né ri Ndil kí aa njay lé adi-dé mèg-si dɔrɔ al; ngà 'nai-dé ooi, kdɔ kadi 'gəi də kí 'to 'lə Lubə. Kdɔtalə njékədta-je kí njéba rɔ-dé njépata-je kí ta Lubə-ti 'nɔ dɔnangi-ti nè.

**2** Né kí a gəi-né Ndil kí to Ndil lə Lubə én: Dow kí pa ta rəsi panè: Jeju Kristi lé ree təl rɔ-é dow-ti rəmə, to dow lə Lubə;

**3** Ə dow kí pa ta lə Jeju ndaa-ti rəsi al lé, to dow lə Lubə al; dowbé kinlé to dow lə njèkɔsi ta Kristi kí ooi ta ree-é lé; ə bone bə ya kàrè ə dɔnangi-ti nè ngá rəm.

**4** Səi ngan-m-je, səi lé, 'toi dow-je lə Lubə ə njékədta-je kí njéba rɔ-dé njépata-je kí ta Lubə-ti lé, səi 'təti-dé rɔ, kdɔtalə njékisi mèg-si-ti to kí boy nɔ itə njékisi mèg dow-je-ti kí dɔnangi-ti nè.

**5** Də lé, 'to dow-je kí dɔnangi-ti nè; gin-é kin bá tapa-dé to-né tapa dow-je kí dɔnangi-ti nè, ə dow-je kí dɔnangi-ti d'oo ta lə-dé.

**6** Ngà jəi j'toi dow-je lə Lubə; dow kí gə Lubə ə oo ta lə-ji; dow kí to dow lə Lubə al rəmə oo ta lə-ji al tɔ; Gangi-é kin bá j'gəi kɔri-né rəbi nin Ndil kí njèta kí tɔgrɔ-ti kí ndil kí ngɔm.

*Lubə to njéndigi dow-je*

<sup>7</sup> Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, adi j'ndigi-nə; kdətalə ndignə lé to né kí j̄ rɔ Lubə-ti, ə dow kí rá-rá kí ndigi dow-je lé, to dow kí Lubə ojì-é rəm, bá gə Lubə rəm.

<sup>8</sup> Lubə lé, to njèndigi dow-je, adi dow kí ndigi dow-je al lé, gə Lubə al.

<sup>9</sup> Ooi, kəm rəbi kí Lubə tɔji-né ndaa-ti rəsi kí n'ndigi-ji én:

Lubə ulə Ngon kàl liə dənangi-ti nè kdə kadı j'isi kəm kì takul-é.

<sup>10</sup> Ə ndigi kí Lubə ndigi-ji kinlé né kí tɔji én:

To jəi bá j'ndigi-é kete al, ngà to Lubə ya ndigi-ji bá ulə Ngon-é kì kadkare adi ree oy kdə majal-je lə-ji.

<sup>11</sup> Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, kinə Lubə ndigi-ji bore bə lé, jəi kàrè j'a ndigi-nə tɔ.

<sup>12</sup> †Dow kí oo Lubə ya goto; kinə j'ndigi-nə rəmə, Lubə isi məę-ji-ti ə ndigi kí e ndigi-ji lé tɔji rɔ-é ndaa-ti rəsi.

<sup>13</sup> Ə né kí j'gəi-né kí j'nami kàdì Lubə-ti rəm, Lubə isi-né məę-ji-ti rəm lé, to ta lə Ndil-é kí adi-é isi məę-ji-ti.

<sup>14</sup> Bəbi-ji Lubə ulə Ngon-é kadi to Njèkají dow-je kí dənangi-ti nè, adi j'oo-é kì kəm-ji rəm, bá j'pa ta kí də-é-ti j'adi dow-je rəm tɔ.

<sup>15</sup> Dow kí pa ta rəsi panè: Jeju to Ngon lə Lubə lé, Lubə isi məę dowbé-ti rəm, bá e nam kàdì Lubə-ti rəm tɔ.

<sup>16</sup> Jəi lé, j'gəi ndigi kí Lubə ndigi-ji, ə j'gəi kí e ndigi-ji ya tɔgrɔ-ti.

Lubə to njèndigi dow-je; dow kí ndigi dow-je tò mèg-é-ti lé, to dow kí nam kàdì Lubə-ti ə Lubə isi mèg-é-ti tɔ.

<sup>17</sup> Ooi, né kí mèg-ji à nda-né kày ndo gangta-ti lé, to ndignà kí dan-ji-ti kí ɔr njutì; kdotalə gangi-é kí ndɔkì Kristì isi-né dɔnangi-ti nè lé ya j'isi-né tɔ.

<sup>18</sup> Ndignà lé, bəl goto-ti; kdɔ ndignà kí ɔr njuti ɔr bəl mèg dow-ti kɔgi. Kdotalə bəl tɔjì kində kɔjì kí à ree, ə dow kí bəl lé, ndigi dow-je kí tò mèg-é-ti ɔr njuti al.

<sup>19</sup> Jæi rəmə, jæi j'ndigi dow-je, kdotalə Lubə ya ndigi-ji dɔsɔy.

<sup>20</sup> Kinə dow panè n'ndigi Lubə ya rəmə ɔsi ta ngonkɔ-é lé, to njèkədta. Kdotalə ngonkɔ-é kí ɛ oo-é bəy ə ndigi-é al lé, à ndigi Lubə kí ɛ oo-é al kin ban wa?

<sup>21</sup> Ó Kristì ya adi-ji ndukun panè: Dow kí ndigi Lubə rəmə, à ndigi ngonkɔ-é tɔ.

## 5

### *Ta kí sɔbi dɔ kadmèg, kì kullə ra kadmèg*

<sup>1</sup> Dow kí rá-rá kí adi mèg-é kí Jeju to Kristì\* lé, to dow kí Lubə oji-é, ə dow kí ndigi bɔbi ngon rəmə, ndigi ngonkɔ-é tɔ.

<sup>2</sup> Né kí j'a gəi-né kí j'ndigi ngan lə Lubə lé, to ndigi kí j'ndigi Lubə rəm, təl kí j'təli rɔ-ji go ndukun-je-ti liə rəm.

<sup>3</sup> <sup>†</sup>Kdotalə ndigi Lubə lé, to təl rɔ go ndukun-je-ti liə. Ó ndukun-je liə lé, oy al,

---

\* <sup>5:1</sup> <sup>5:1</sup> **Kristì** lé kɔr mèg-é to dow kí Lubə mbəti-é. <sup>†</sup> <sup>5:3</sup> <sup>5:3</sup> Ja 14:15

<sup>4</sup> kdɔtalə dow-je lay kí Lubə oji-dé lé, 'təti rɔ duniña ə né kí njètətro duniña lé to kadmę̄ lęji.

<sup>5</sup> Dow kí njètəti rɔ duniña lé to ná wa? To dow kí adi mę̄-é kí Jeju to Ngon lə Lubə ya al wa?

<sup>6</sup> To Jeju Kristi kí ree kí man rəm, kí məsi rəm; ę ree kí man par al, ngà ree kí man<sup>†</sup> rəm, kí məsi rəm; ə Ndil kí aa njay ya pa ta kí dɔ-ti, kdɔtalə Ndil kí aa njay ya kí dɔ-é to ta kí tɔgrɔ-ti.

<sup>7</sup> Beba né-je mutə [dɔrə-ti 'pa ta dɔ-ti adi to: Lubə kí Bobi rəm, Ta rəm, bá Ndil kí aa njay rəm. Ə né-je kí mutə kinlé 'to né kí káre-rè.

<sup>8</sup> Né-je mutə dɔnangi-ti nè 'pa ta dɔ-ti tɔ] adi to: Ndil kí aa njay rəm, man rəm, bá məsi rəm]<sup>‡</sup>, ə dę̄ mutə lay ta-dé asi-ną̄.

<sup>9</sup> Kinə j'ooi ta lə dow-je j'adi to ta kí tɔgrɔ-ti rəmə, ta lə Lubə to kí boy ną̄ itə ta lə dow-je. Kdɔtalə to Lubə ya é pa ta kí sɔbi dɔ Ngon-é adi dow-je.

<sup>10</sup> Dow kí adi mę̄-é Ngon lə Lubə lé, ta lə Lubə kinlé tò mée-é-ti; ə dow kí adi mę̄-é Lubə al lé, ę bá Lubə njèkədta, kdɔtalə ta kí Lubə pa dɔ Ngon-é-ti lé, dowbé oo ki ta kí tɔgrɔ-ti al.

<sup>11</sup> †Ooi, ta kí 'pa sɔbi dɔ Ngon lé ban: Lubə adi-jí kiskəm kí sartagangi ə kiskəm kinlé ị rɔ Ngon-é-ti.

<sup>12</sup> Dow kí adi mę̄-é Ngon lə Lubə rəmə isi kəm; ngà dow kí adi mę̄-é Ngon lə Lubə al lé,

<sup>†</sup> 5:6 5:6 Ta lə **man** kinlé tɔji batəm kí Jeju ra ə ta lə **məsi** tɔji koy-é to.    <sup>‡</sup> 5:8 5:8 Ta-je kí tò mbunə né-ti kinlé [ ... ] goto mę̄ mbete-je-ti kí dɔsą̄y kí dan-ti-je kí 'ndàngi kí ji-dé kí ta grę̄ki.

<sup>†</sup> 5:11 5:11 Ja 3:36

isi kəm al.

<sup>13</sup> M'ndàngi ta-je kinlé m'adi-si, kdə kadi 'gəi kí, səi kí adi məe-si Ngon lə Lubə lé, isi kəm sartagangi.

<sup>14</sup> Ooi, né kí məe-ji nda-né kəy rə Lubə-ti én: Kinə j'dəji-é né kí ɔw natı kì məendigi liə lé, e oo ndi-ji.

<sup>15</sup> Ó kinə j'gəi kí ə oo ndi-ji rəmə, lé to ri-ri ya bá j'dəji-é kàrè, j'gəi kí j'ingəi né-é ngá.<sup>†</sup>

<sup>16</sup> Kinə dow oo kí ngonkɔ́-é ra majal kí à təę koy al rəmə, kadi dowbé pa ta kì Lubə kdə ngonkɔ́-é lé, ə Lubə à kaji-é; to ta kí səbi də dow-je kí 'ra majal kí à təę koy al. Majal kí à təę koy tò nɔɔ̄; ə to majal-é kin bá m'panè 'pai ta kì Lubə kdə al.

<sup>17</sup> Néra kí njururu al lay ya to majal, ngà majal-je madi bá təę koy al.

<sup>18</sup> Jəi j'gəi kí dow kí rá-rá kí Lubə oji-é lé à kisi ká ra majal-ti al; kdə Ngon lə Lubə isi ngəm-é adi Njéməendul à kodi rɔ́-é al.

<sup>19</sup> Jəi j'gəi kí j'toi dow-je lə Lubə rəm, bá j'gəi kí dənangi lay tò gin tógi-ti lə njéməendul rəm tɔ́.

<sup>20</sup> Jəi j'gəi bəy kí Ngon lə Lubə ree ə adi-ji négə kdə kadi j'gəi-né Lubə kí tɔgrɔ́-ti; ə jəi j'toi dow-je lə Lubə kí tɔgrɔ́-ti kdə nam kí j'namì kàdì Ngon-é Jeju Kristi-ti. Ngon lə Lubə kinlé to Lubə kí tɔgrɔ́-ti rəm, bá to kiskəm kí sartagangi rəm tɔ́.

<sup>21</sup> Səi ngan-m-je, ooi go rɔ́-si maji də magi-je-ti.

---

<sup>†</sup> 5:15 5:15 Jkr 1:5-7

**Mango**  
**Mango: Ta lə Lubə Kunmindı kí Sigi (New  
Testament)**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mango

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source  
files dated 13 May 2025

96bdbd07-24d6-556c-9e7c-7269c72880cd